

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ 4887/2022

Τίτλος

3^η Προκήρυξη Καθεστώτος Ενίσχυσης Αναπτυξιακού Νόμου 4887/2022 «Μεταποίηση – Εφοδιαστική Αλυσίδα»

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος καθεστώτος είναι η ενίσχυση των επενδυτικών σχεδίων που ανήκουν στον τομέα της μεταποίησης, πλην της μεταποίησης των γεωργικών προϊόντων, και των επενδυτικών σχεδίων στον κλάδο της εφοδιαστικής αλυσίδας, με αντικείμενο την τεχνολογική, παραγωγική, διοικητική και οργανωτική αναβάθμιση, καθώς και την καινοτόμο και εξωστρεφή ανάπτυξη και μεγέθυνση, με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικής θέσης των επιχειρήσεων στην εγχώρια και διεθνή αγορά

Ο συνολικός προϋπολογισμός του παρόντος καθεστώτος για το έτος 2025 ανέρχεται σε **150.000.000** ευρώ, εκ των οποίων 75.000.000 ευρώ αφορούν το είδος ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής.

Τα λοιπά 75.000.000 ευρώ αφορούν τα είδη ενίσχυσης της επιχορήγησης, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης.

Δικαιούχοι

Δικαιούχοι των ενισχύσεων, που χορηγούνται με βάση το παρόν καθεστώς είναι οι φορείς επενδύσεων που δραστηριοποιούνται ή πρόκειται να δραστηριοποιηθούν στην Ελληνική Επικράτεια κατά τη χρονική στιγμή έναρξης των εργασιών του επενδυτικού σχεδίου και έχουν μια από τις ακόλουθες μορφές :

α. Εμπορική εταιρεία,

β. Συνεταιρισμός,

γ. Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.), Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ), Ομάδες Παραγωγών (Ο.Π.), Αστικοί Συνεταιρισμοί, Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (Α.Ε.Σ.),

δ. υπό συγχώνευση εταιρείες, με την υποχρέωση να έχουν ολοκληρώσει τις διαδικασίες δημοσιότητας πριν την έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου,

ε. κοινοπραξίες που ασκούν εμπορική δραστηριότητα,

στ. δημόσιες και δημοτικές επιχειρήσεις και θυγατρικές τους, εφόσον:

- δεν τους έχει ανατεθεί η εξυπηρέτηση δημόσιου σκοπού,
- δεν έχει ανατεθεί από το κράτος αποκλειστικά σε αυτούς η προσφορά υπηρεσιών,
- δεν επιχορηγείται η λειτουργία τους με δημόσιους πόρους για το διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων του άρθρου 25

Βασικές προϋποθέσεις υπαγωγής των επενδυτικών σχεδίων είναι :

- **να εμπίπτουν στους τομείς της μεταποίησης**, πλην της μεταποίησης των γεωργικών προϊόντων **και της εφοδιαστικής αλυσίδας**
- να έχουν **ολοκληρωμένο χαρακτήρα αρχικής επένδυσης**
Ειδικότερα, η επένδυση σε ενσώματα ή άυλα στοιχεία να αφορά ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα :
 - 1) δημιουργία νέας εγκατάστασης (νέας μονάδας)
 - 2) επέκταση της παραγωγικής ικανότητας υφιστάμενης εγκατάστασης (μονάδας)
 - 3) διαφοροποίηση της παραγωγής υφιστάμενης εγκατάστασης (μονάδας) σε προϊόντα που δεν έχουν παραχθεί ποτέ
 - 4) θεμελιώδη αλλαγή της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας**Δεν** συνιστούν αρχική επένδυση οι **επενδύσεις αντικατάστασης εξοπλισμού** και η **απόκτηση μετοχών άλλης επιχείρησης**
- Να υλοποιούνται **εντός μιας Περιφερειακής Ενότητας**

Αναλυτικά, οι περιορισμοί που αφορούν τα υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια, αναφέρονται στο Άρθρο 5 του σχετικού ΦΕΚ 3283/26.06.2025.

Προϋπολογισμός & ποσοστό χρηματοδότησης

Για την υπαγωγή στο καθεστώς απαιτείται η ύπαρξη **ελάχιστου** ύψους του επιλέξιμου κόστους του επενδυτικού σχεδίου, το οποίο προσδιορίζεται με βάση το μέγεθος του φορέα, και συγκεκριμένα ανέρχεται στο:

- α. ποσό του €1.000.000 για μεγάλες επιχειρήσεις,
- β. ποσό των €500.000 για μεσαίες επιχειρήσεις,
- γ. ποσό των €250.000 για μικρές επιχειρήσεις,
- δ. ποσό των €100.000 για πολύ μικρές επιχειρήσεις,
- ε. ποσό των €50.000 ευρώ για τις Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.), καθώς και τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς (Α.Σ.), τους Αστικούς Συνεταιρισμούς, τις Ομάδες Παραγωγών (Ο.Π.) και τις Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (Α.Ε.Σ.).

Τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στο παρόν καθεστώς, δύναται να ενισχυθούν, μεμονωμένα ή συνδυαστικά, με τα ακόλουθα είδη ενισχύσεων - κινήτρων:

- **Φορολογική απαλλαγή**, που συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρου κερδών, τα οποία προκύπτουν με βάση τη φορολογική νομοθεσία, από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης, αφαιρουμένου του φόρου του νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας που αναλογεί στα κέρδη που διανέμονται ή αναλαμβάνονται από τους εταίρους. Το ποσό της φορολογικής απαλλαγής υπολογίζεται ως ποσοστό επί της αξίας των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου ή και της αξίας του καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού ο οποίος αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση (leasing) και συνιστά ισόποσο αποθεματικό, το οποίο τηρείται σε διακριτό λογαριασμό στις οικονομικές τους καταστάσεις
- **Επιχορήγηση**, η οποία συνίσταται στη δωρεάν παροχή από το Δημόσιο χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου και προσδιορίζεται ως ποσοστό αυτών
- **Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing)**, η οποία συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης η οποία συνάπτεται για την απόκτηση καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού, προσδιορίζεται ως ποσοστό επί της αξίας απόκτησής τους και εμπεριέχεται στις καταβαλλόμενες δόσεις. Η επιδότηση της χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) δεν μπορεί να υπερβαίνει τα επτά (7) έτη και η προθεσμία άρχεται από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης
- **Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης**, η οποία συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο μέρους του μισθολογικού κόστους των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται και συνδέονται με το επενδυτικό σχέδιο με την προϋπόθεση ότι δεν λαμβάνουν καμία άλλη κρατική ενίσχυση.

Στο **25%** του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου **δεν πρέπει** να περιλαμβάνεται κρατική ενίσχυση, δημόσια στήριξη ή παροχή.

Το **ποσό των ενισχύσεων** που χορηγείται σε κάθε επενδυτικό σχέδιο **δεν υπερβαίνει το όριο των 20.000.000 ευρώ**. Αναλυτικά, οι περιορισμοί ως προς τα ανώτατα ποσά χορηγούμενων ενισχύσεων, αναφέρονται στο Άρθρο 12 του σχετικού ΦΕΚ 3283/26.06.2025.

Τα ποσοστά ενισχύσεων χορηγούνται με βάση τον ισχύοντα Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων 2022-2027. Συγκεκριμένα:

I. **Δαπάνες εντός περιφερειακών ενισχύσεων**, ενισχύονται σύμφωνα με τα ποσοστά του Χάρτη Περιφερειακών ενισχύσεων (Χ.Π.Ε.) ως εξής:

Είδος Ενίσχυσης - Μέγεθος επιχ/σης	Επιχορήγηση	Φορολογική απαλλαγή	Επιδότηση leasing	Επιδότηση κόστους δημιουργούμενης απασχόλησης
Μικρές - πολύ μικρές & μεσαίες	Ναι στο 80% του Χ.Π.Ε.	Ναι στο 100% του Χ.Π.Ε.	Ναι στο 100% του Χ.Π.Ε.	Ναι στο 100% του Χ.Π.Ε.
Μεγάλες	Όχι	Ναι στο 80% του Χ.Π.Ε.	Ναι στο 80% του Χ.Π.Ε.	Ναι στο 80% του Χ.Π.Ε.

- **Αυξημένες εντάσεις ενίσχυσης**, δικαιούνται τα επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται σε ειδικές περιοχές όπως νησιά με πληθυσμό < των 3.100 κατοίκων, ορεινές περιοχές, περιοχές σε απόσταση < 30 km από τα σύνορα όπως και επενδυτικά σχέδια που αφορούν σε επαναλειτουργία βιομηχανικών μονάδων (επιχειρηματικών εγκαταστάσεων) που έχουν παύσει τη λειτουργία τους.

II. **Δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων** ενισχύονται με αυτοτελή ποσοστά αναλόγως του είδους τους και του άρθρου του κανονιστικού πλαισίου στο οποίο υπάγονται.

Επιλέξιμες δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες που ενισχύονται στα υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια του παρόντος καθεστώτος του **Αναπτυξιακού Νόμου** είναι οι ακόλουθες:

1. Επιλέξιμες δαπάνες Περιφερειακών ενισχύσεων:

α. Επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού και συγκεκριμένα δαπάνες για:

αα. Την κατασκευή, την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό κτιριακών εγκαταστάσεων, καθώς και ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων των κτιρίων, και για κατασκευές για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία και στα εμποδιζόμενα άτομα, καθώς και διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου.

Οι δαπάνες αυτές αθροιστικά δεν μπορούν να υπερβαίνουν το σαράντα πέντε τοις εκατό (45%) του συνόλου των ενισχυόμενων δαπανών περιφερειακού χαρακτήρα.

Ο ως άνω συντελεστής διαμορφώνεται στο εβδομήντα τοις εκατό (70%) για τα επενδυτικά σχέδια των Υπηρεσιών μεταφοράς με διαχείριση της αλυσίδας εφοδιασμού προς τρίτους (logistics - κωδ. αριθμός δραστηριότητας: 52.29.19.03).

αβ. Την αγορά του συνόλου ή και μέρους των υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού, όπως κτίρια, μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός επιχειρηματικής εγκατάστασης, υπό τις εξής προϋποθέσεις, **οι οποίες πρέπει να συντρέχουν σωρευτικώς:**

- i. η επιχειρηματική εγκατάσταση έχει κλείσει (έχει παύσει τη λειτουργία της)
- ii. η αγορά πραγματοποιείται από τον φορέα του επενδυτικού σχεδίου, ο οποίος δεν σχετίζεται με τον πωλητή της επιχειρηματικής εγκατάστασης της περ. i, εκτός εάν πρόκειται για μικρή επιχείρηση, η οποία αποκτάται από υπάλληλο του αρχικού ιδιοκτήτη
- iii. η σχετική συναλλαγή πραγματοποιείται υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς. Από τις εν λόγω επιλέξιμες δαπάνες αφαιρείται το κόστος στοιχείων του ενεργητικού, τα οποία έχουν στο παρελθόν επιχορηγηθεί ή επιδοτηθεί μέσω αναπτυξιακών νόμων ή άλλων καθεστώτων ενισχύσεων πριν από την αγορά τους,

αγ. Την αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών εγκαταστάσεων και των μεταφορικών μέσων που κινούνται εντός του χώρου της εντασσόμενης μονάδας.

αδ. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, του οποίου αποκτάται η χρήση, υπό την προϋπόθεση ότι στη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) προβλέπεται ότι ο εξοπλισμός περιέρχεται στην κυριότητα του μισθωτή, κατά τη λήξη της σύμβασης.

αε. Τον εκσυγχρονισμό ειδικών εγκαταστάσεων που δεν αφορούν σε κτίρια, και μηχανολογικών εγκαταστάσεων,

β. Επενδυτικές δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού, και συγκεκριμένα δαπάνες για:

βα. Τη μεταφορά τεχνολογίας, μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας και μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων,

ββ. συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης.

Οι δαπάνες των υποπερ. **βα και ββ** πρέπει να πληρούν σωρευτικά τις εξής προϋποθέσεις:

- i. να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση και να παραμένουν συνδεδεμένες με το έργο, για το οποίο

χορηγείται η ενίσχυση, για το χρονικό διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων της παρ. β του άρθρου 25,

ii. να περιλαμβάνονται στα αποσβεστέα στοιχεία του ενεργητικού της επιχείρησης,

iii. να αγοράζονται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή.

Για τις **μεγάλες επιχειρήσεις**, οι ενισχυόμενες δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού δεν μπορούν να υπερβούν το τριάντα τοις εκατό (30%) του συνόλου των ενισχυόμενων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων.

Για τις **ΜμΕ** το ανώτατο ποσοστό διαμορφώνεται στο πενήντα τοις εκατό (50%).

γ. Το μισθολογικό κόστος των νέων θέσεων εργασίας, που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της πραγματοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, υπολογίζεται για δύο (2) έτη από τη δημιουργία κάθε θέσης. Το ως άνω μισθολογικό κόστος αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη μόνο αυτοτελώς και όχι σε συνδυασμό με τις περ. α' ή/και β' και εφόσον υλοποιείται αρχική επένδυση.

Για τις δαπάνες που σχετίζονται με το μισθολογικό κόστος, πρέπει **να πληρούν σωρευτικά τις εξής προϋποθέσεις:**

- i. το επενδυτικό έργο συνεπάγεται καθαρή αύξηση του αριθμού των εργαζομένων αποτυπωμένη σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (Ε.Μ.Ε.) στη συγκεκριμένη επιχειρηματική εγκατάσταση και αντιστοίχως στην επιχείρηση, σε σύγκριση με το μέσο όρο των Ε.Μ.Ε. του προηγούμενου 12μήνου από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής
- ii. Η πλήρωση όλων των θέσεων εργασίας πραγματοποιείται εντός τριών (3) ετών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, και
- iii. κάθε θέση εργασίας που δημιουργείται μέσω της επένδυσης διατηρείται στη συγκεκριμένη ενισχυόμενη εγκατάσταση για περίοδο πέντε (5) τουλάχιστον ετών για μεγάλες, τεσσάρων (4) τουλάχιστον ετών για μεσαίες επιχειρήσεις και τριών (3) τουλάχιστον ετών για μικρές επιχειρήσεις, από την ημερομηνία πρώτης πλήρωσής της

2. Επιλέξιμες δαπάνες εκτός Περιφερειακών ενισχύσεων:

- α) Δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες προς ΜμΕ
- β) Δαπάνες για μέτρα ενεργειακής απόδοσης (επίτευξη υψηλότερου επιπέδου ενεργειακής απόδοσης)
- γ) Δαπάνες για εγκατάσταση αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης ή/και τηλεψύξης
- δ) Δαπάνες για την εξυγίανση περιβαλλοντικής ζημίας, την αποκατάσταση φυσικών οικοτόπων και οικοσυστημάτων

- ε) Δαπάνες για την αποδοτική χρήση των πόρων και για τη στήριξη της μετάβασης προς την κυκλική οικονομία
- στ) Δαπάνες για επαγγελματική κατάρτιση (αναβάθμιση προσόντων και επανεκπαίδευση εργαζομένων)
- ζ) Δαπάνες για συμμετοχή σε ΜμΕ σε εμπορικές εκθέσεις
- η) Δαπάνες για πρόσληψη εργαζομένων σε μειονεκτική θέση και εργαζομένων με αναπηρία (αναγκαίο διάστημα πρόσληψης τουλάχιστον οι 12 μήνες)
- θ) Δαπάνες για επενδυτικές ενισχύσεις προς ΜΜΕ

3. Μη επιλέξιμες δαπάνες

Εξαιρούνται από την παροχή ενισχύσεων οι παρακάτω κατηγορίες δαπανών :

- Λειτουργικά έξοδα της επένδυσης
- Αγορά επίπλων και σκευών γραφείου, εκτός αν είναι βασικό τμήμα του παραγωγικού εξοπλισμού της επένδυσης
- Αγορά επιβατικών αυτοκινήτων έως έξι (6) θέσεων
- Αγορά οικοπέδων, γηπέδων και αγροτεμαχίων
- Εισφορά στο εταιρικό κεφάλαιο ακινήτων, μηχανημάτων και λοιπών παγίων στοιχείων
- Ανέγερση ή επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων επί γηπέδου που δεν ανήκει κατά κυριότητα στον φορέα της επένδυσης εκτός εάν αυτό έχει παραχωρηθεί από το Δημόσιο

Προθεσμία και διάρκεια έργου

Η ημερομηνία έναρξης της υποβολής αιτήσεων υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων είναι η **1η Ιουλίου 2025**. Ημερομηνία λήξης του κύκλου υποβολών ορίζεται η **10^η Σεπτεμβρίου 2025**.

Η υποβολή των αιτήσεων πραγματοποιείται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Αναπτυξιακών Νόμων στην ηλεκτρονική διεύθυνση (<https://opsan.mindev.gov.gr>).

Η διαδικασία αξιολόγησης και ένταξης των επενδυτικών σχεδίων είναι **συγκριτική**.

Το επενδυτικό σχέδιο ολοκληρώνεται με την υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, εντός της ορισθείσας στην απόφαση υπαγωγής προθεσμίας, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη από την ημερομηνία δημοσίευσης της περίληψης της απόφασης υπαγωγής.